

Stanovisko Ministerstva práce a sociálních věcí k působnosti německého zákona o minimální mzdě (MiLoG)

Spolková republika Německo zavedla s účinností od 1. ledna 2015 plošnou minimální mzdu. Zákon o minimální mzdě stanovuje všem zaměstnavatelům bez ohledu na to, zda mají sídlo v SRN nebo v zahraničí, následující povinnosti:

- vyplácet alespoň minimální mzdu, a to včas a ve výši 8,5 euro za hodinu práce odpracovanou na území SRN;
- mít k dispozici záznamy týkající se pracovní doby a vyplácené mzdy (evidenční povinnost);
- u zahraničních zaměstnavatelů ohlašovat v německém jazyce německým úřadům určité skutečnosti před vysláním jejich zaměstnanců k výkonu práce na území Německa (povinnost ohlašovací).¹

Vedle výše uvedených povinností zaměstnavatelů je zavedeno také ručení objednatelů za to, že jimi najatý dodavatel splní povinnost vyplácet minimální mzdu svým zaměstnancům.

Německé úřady opakovaně reagovaly na dotazy českých úřadů i soukromých subjektů, že povinnosti vyplývající z MiLoGu se vztahují v zásadě na všechny zaměstnance českých zaměstnavatelů, kteří v danou chvíli vykonávají práci na území SRN, a to včetně zaměstnanců dopravců, kteří provádějí mezinárodní přepravu. V reakci na zahájení řízení o konformitě práva ze strany Evropské komise a po intervenci řady členských států na bilaterální i evropské úrovni se německá vláda rozhodla dočasně pozastavit vymáhání MiLoGu v případech čistého tranzitu přes území SRN (včetně přepravy určené k překládce do/z německých mezinárodních přístavů), a to do doby vyjasnění přezkumu konformity zákona s právem EU. MiLoG však je nadále vymáhán v případech kabotáže² a v případech přepravy s nákladkou a/nebo vykládkou na území SRN. ČR je toho názoru, že takto široce uplatňovaná osobní působnost německé minimální mzdy je v rozporu s právem EU, především se svobodou poskytování služeb podle čl. 56 Smlouvy o fungování EU.

Podle stanoviska Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) lze MiLoG uplatňovat vůči subjektům se sídlem v jiném členském státě EU **pouze v případech, že pracovník byl vyslán na území SRN ve smyslu směrnice 96/71/ES o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb.** Případy vyslání jsou vymezeny v čl. 1 odst. 3 uvedené směrnice.

Na vyslané pracovníky se uplatní mj. předpisy hostujícího státu upravující minimální mzdu (čl. 3 odst. 1 písm. c)). Pro oblast dopravy je relevantní především situace, kdy podnik vyše pracovníka na území členského státu na vlastní účet a pod svým vedením na základě smlouvy uzavřené mezi podnikem pracovníky vysílajícím a stranou, pro kterou jsou služby určeny, činnou v tomto členském státě (čl. 1 odst. 3 písm. a).

¹ Týká se pouze odvětví: 1. Stavebnictví; 2. Pohostinství a ubytovací služby; 3. Přeprava osob; 4. Přeprava zboží a s tím související logistické služby; 5. Veřejně vystupující (cirkusáci apod.); 6. Lesní hospodářství; 7. Úklid budov (uklízecí služby); 6. Podniky podílející se na přípravě a průběhu výstav a veletrhů; 7. Masný průmysl.

² Kabotáží se rozumí vnitrostátní přeprava pro cizí potřebu dočasně provozovaná v hostitelském členském státě ve smyslu nařízení (ES) č. 1072/2009 o společných pravidlech pro přístup na trh mezinárodní silniční nákladní dopravy (silniční nákladní přeprava) a nařízení (ES) č. 1073/2009 o společných pravidlech pro přístup na mezinárodní trh autokarové a autobusové dopravy a o změně nařízení (ES) č. 561/2006 (silniční osobní doprava).

Z uvedeného vyplývají tři základní podmínky, které je potřeba splnit kumulativně, aby se určitá činnost dostala do oblasti působnosti směrnice 96/71/ES, a sice (a) musí se jednat o službu, (b) musí existovat smlouva mezi poskytovatelem služby usazeným na území jednoho členského státu a příjemcem služby činným na území SRN a (c) předmětem takové smlouvy musí být předmětná služba.

Naopak **v případech, kdy se nejedná o vysílání pracovníků, je aplikace MiLoGu podle názoru MPSV neoprávněná**, neboť je v rozporu s právem EU. O případy vysílání se nebude jednat typicky v následujících případech:

- **čistého tranzitu** (kdy je realizovaná přeprava českým dopravcem na základě smlouvy se stranou, která *není* činná v SRN, a územím SRN se pouze projíždí);
- **mezinárodní dopravy s vykládkou, nakládkou nebo překládkou na území SRN**, pokud je tato přeprava realizována na základě smlouvy o poskytnutí služby se stranou, která *není* činná na území SRN.

V případech **kabotáže** není právo EU zcela jednoznačné. Vzhledem k tomu, že se jedná o přepravu pouze v rámci SRN, bude se typicky jednat o poskytování služeb na základě smlouvy se stranou, která je činná na území SRN, a tudíž o vysílání pracovníků.

Vzhledem k výše zmíněnému dočasnému moratoriu vyhlášenému počátkem února 2015,³ nemají čeští dopravci povinnost dodržovat povinnosti vyplývající z MiLoGu v případech čistého tranzitu přes území SRN. V případech mezinárodní dopravy s vykládkou, nakládkou nebo překládkou na území SRN jsou v tuto chvíli povinnosti vyplývající z MiLoGu vymáhány vůči zahraničním dopravcům bez ohledu na to, zda se v konkrétním případě jedná o vysílání pracovníků či nikoli, a to pod hrozbou pokuty do výše 30 tisíc EUR, resp. 500 tisíc EUR.

Zaměstnavatelé, **kterí se domnívají, že je MiLoG aplikován v rozporu s právem EU, mohou podat podnět Evropské komisi**. Zaměstnavatelé, na které by se podle výše uvedeného názoru MPSV MiLoG vztahovat neměl, **mají možnost se vůči případným kontrolám a sankcím bránit vnitrostátní (německou) správní a následně soudní cestou**. Lze očekávat, že takové soudní řízení by vedlo podle čl. 267 Smlouvy o fungování EU k předložení předběžné otázky Soudnímu dvoru EU, který by posoudil slučitelnost takové kontroly a/nebo sankce (jakož i samotného věcného požadavku MiLoG) s právem EU.

Česká republika je připravena intervenovat v řízení před Soudním dvorem EU ve prospěch výkladu, že aplikace MiLoGu na uvedené formy mezistátní dopravy je v rozporu s právem EU a že kontroly a sankce jsou v takových případech neoprávněné.

K otázce, zda by se čeští dopravci měli podřizovat požadavkům MiLoGu, lze tudíž sdělit následující: každý zaměstnavatel musí nejprve posoudit, zda na něj bude MiLoG německými úřady aplikován či nikoli (v případě čistého tranzitu zatím nikoli). Dále, co se týká případů mezinárodní přepravy a kabotáže, musí zaměstnavatel posoudit, zda je na něj MiLoG aplikován v kontextu výše uvedeného oprávněné či neoprávněné – čili zda se v jeho konkrétním případě jedná o vysílání pracovníků v působnosti směrnice 96/71/ES (pak se jedná o oprávněnou aplikaci) či nikoli (pak by se jednalo podle názoru MPSV o neoprávněnou aplikaci). Vzhledem k stávající situaci je potřeba počítat s tím, že německé orgány budou provádět kontroly a

³ Viz tiskové prohlášení spolkové ministryně práce a sociálních věcí, dostupné zde: http://www.mpsv.cz/files/clanky/20203/MM_tranzit.pdf

ukládat sankce jak v případech oprávněné, tak neoprávněné aplikace MiLoGu. Proti neoprávněné aplikaci se však lze bránit správní a soudní cestou.

ČR aktivně podnikla a podniká politické kroky k tomu, aby byla působnost MiLoGu omezena pouze na případy vysílání pracovníků. ČR se účastní aktivit skupiny členských států, které vyvíjejí tlak jak na Evropskou komisi, aby důkladně přezkoumala přípustnost německého postupu, tak na německou vládu, ve kterých upozorňuje na problematičnost široké působnosti MiLoGu. Ministryně práce a sociálních věcí je jedním ze signatářů dopisu skupiny členských států, kteří nesouhlasí s širokou působností MiLoGu.⁴ Dopis byl adresován spolkovému ministru dopravy a spolkové ministryni práce a sociálních věcí. Ministryně práce a sociálních věcí osobně jednala dne 19. března 2015 v Berlíně se spolkovou ministryní práce a sociálních věcí a tlumočila jí výše uvedenou pozici ČR. Téma bylo zvednuto také na úrovni předsedy vlády během jednání s německou kancléřkou dne 4. května 2015.

Evropská komise na základě podnětů, které obdržela od členských států a od zájmových skupin působících v dopravě zahájila vyhodnocování německého zákona a již posuzuje jeho soulad s právem EU (řízení EU Pilot), přičemž tento proces může v konečném důsledku vést až k zahájení procesu infringementu (řízení o porušení Smlouvy) v případě, že Spolková republika Německo nesplní vznesené požadavky ze strany Evropské komise.

K závaznému posouzení souladu MiLoGu s právem EU je oprávněn pouze Soudní dvůr EU na základě infringementu ze strany Evropské komise nebo na základě řízení o předběžné otázce, která by vyplynula z řízení před vnitrostátním německým soudem.

Toto prohlášení je informativní a uvedené stanovisko není právně závazné. MPSV není příslušné k výkladu právního řádu jiného státu ani k závaznému výkladu práva EU.

⁴ Dopis podepsaly vedle ČR také Bulharsko, Chorvatsko, Estonsko, Řecko, Maďarsko, Litva, Polsko, Rumunsko, Slovensko a Slovinsko.